

BIFLOŠKO

Časopis žiakov Základnej školy Sídlisko II
vo Vranove nad Topľou

December 2015

Ilustrovala: Emma Mičejová, IX.A

Na úvod alebo o hľadani svetla...

*Plamienok od sviece
nikto už neoddelí.*

*Hľadáme, túžime,
tu bázlivo, tam smelo.*

*A svieca za plameň
ponúka svoje telo.*

*Láska sa na nič nepýta.
Láska buď je, buď nie je.*

*Láska sa noci nebojí.
Svietia jej hviezdne roje.
A v nepokojnom pokoji
verne si koná svoje.*

Milí čitatelia!

Veršami Milana Rúfusa o svetle a láske začínate listovať vianočné číslo nášho školského časopisu Bifľoško, v ktorom sa vám prihovoria naši autori z redakčnej rady, spoznáte nových učiteľov, dozviete sa množstvo zaujímavostí o Vianociach, o jesenných školských udalostiach, prečítate si básne, prózu z pera vašich spolužiakov či žiakov, alebo si možno potrápíte svoje šikovné hlavičky v obľúbenej Panoráme voľného času.

A kupón? Aj ten je tradične súčasťou Bifľoška so zmenou jeho umiestnenia. Nech sa stane príjemnou odmenou za prečítanie, nielen prelistovanie tohto časopisu. Píšeme a tvoríme pre vás. Každý váš námet, príspevok, tvorba nás poteší a určite obohatí obsah tohto časopiseckého dielka. Necháme sa radi inšpirovať. Svoje príspevky môžete prinášať kedykoľvek v priebehu roka našej redakčnej rade.

Vianoce znovu klopú na dvere a chcú rozjasniť naše životy. Vniesť svetlo do toľkej tmy súčasného sveta. Veľkým srdcom básnika Rúfusa hľadáme svetlo v nastávajúcich vianočných sviatkoch a jeho opravdivé nájdenie bude pre nás tým najkrajším darčekom...

Mgr. Andrea Vasil'ová

ČO SI PREČÍTATE

Na úvod alebo o hľadani svetla...	1
Príhovor riaditeľa školy	2
Záložka do knihy spája školy	3
Atlétky v Čechách	4
Z rozprávky do rozprávky	5
Naším perom	7
Interview s učiteľmi	9
Spoznávame štúrovcov - J. Král'	11
Vianoce vo Veľkej Británii	13
Vianočné trhy. Pôvod jasičiek	14
Panoráma voľného času	15
Jazykové okienko	19
Tip na čítanie	20

REDAKČNÁ RADA

Mgr. Andrea Vasil'ová
PaedDr. Martina Jacková
PK SJL
Renáta Tömöryová
Denisa Mi'ová
Timotej Holod'ák
Tibor Sopko

Milí žiaci!

*„Príbeh Vianoc nikdy nestratí svoju krásu a pokračuje storočia,
aby nás priťahoval.“*

Vianočné sviatky sú predo dvermi a ja sa vám veľmi rád znova prihovám na stránkach školského časopisu Bifľoško. Všade navôkol už vládne predvianočná nálada, mestá sú ozdobené žiarivými stromčekmi a farebnými svetielkami, z médií denne počuť reklamy na vianočné darčeky, naše triedy skrášľujú rôzne vianočné dekorácie. Rozmýšľame, čo darujeme našim blízkym a priateľom, čím ich tento rok pod stromčekom potešíme. Všetci sa chceme pripraviť na najkrajšie sviatky v roku, ktoré sú zrejme pre každého z nás niečím výnimočné, čarovné, krásne. Ich krása žije už tisícročia a neustále nás priťahuje tá tichá a svätá noc, keď sa zrodila Láska a pokoj na zemi.

Bohato prestretý štedrovečerný stôl, ligotajúci sa vianočný stromček, krásne zabalené darčeky, vianočné koledy, voňajúce medovníky, staré známe rozprávky, polnočná svätá omša a najmä celá rodina vytvárajú tú neopakovateľnú atmosféru pokoja, lásky a porozumenia. Nie je dôležité, aký darček sa nám tentoraz ujde, ale skutočnosť, že nie sme sami. Práve Vianoce a s nimi spojené vianočné prázdniny nám ponúkajú veľa možností, ako upevniť a prehĺbiť naše rodinné a medzilidské vzťahy. Nájdime si čas na rodičov, súrodencov, starých rodičov, priateľov a na spoločné zážitky s nimi. Môžeme sa venovať našim záľubám, športu, prečítať si nejakú zaujímavú knihu či navštíviť kultúrne podujatie. Virtuálna realita prítomná na sociálnych sieťach, v počítačových hrách nikdy neuspokojí ľudské túžby a priania. Jedine spoločne strávený čas s ľuďmi, ktorých máme radi, sa stane tým najkrajším vianočným darčekom a vrátíme sa späť do školy o niečo bohatší.

Všetkým svojim kolegom - učiteľom, nepedagogickým zamestnancom a vám, naši milí žiaci, želám krásne, pokojné a láskyplné Vianoce a v novom roku 2016 veľa zdravia, radosti a úspechov.

Mgr. Milan Bendik, riaditeľ školy

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave
a
Národné pedagogické múzeum a knižnica J. A. Komenského v Prahe
vyhlasujú k Medzinárodnému mesiacu školských knižníc 2015
6. ročník česko-slovenského projektu
pre základné školy a osemročné gymnáziá

Záložka do knihy spája školy: Múdrosť ukrytá v knihách

v podobe projektu a väčšej motivácie čítať, ktoré prekročilo hranice Slovenska. V snahe spestriť výchovno-vzdelávací proces sme sa teda do česko-slovenského projektu s názvom *Záložka do knihy spája školy: Múdrosť ukrytá v knihách* s radosťou a plní očakávaní zapojili aj my.

Do práce sme sa pustili začiatkom mesiaca október. Žiaci vyrábali záložky nielen v škole, ale aj doma. V závere mesiaca sme nimi zaplnili priestory takmer celej školskej knižnice. Keďže cieľom projektu bola výmena záložiek s pridelenou partnerskou školou, 26. októbra sme záložky odoslali našim kamarátom a rovesníkom do Topolčian (Základná škola Škultétyho). Podarilo sa nám vyrobiť približne 480 ks s využitím najrôznejších techník. Odmenou pre nás bolo poďakovanie, pochvala a pocit radosti, keď k nám prišla ich zásielka - škatuľa plná krásnych záložiek. Tie sme si rozdali a súčasne i pripravili nástenku, ktorá zdobí chodby našej školy.

Naším žiakom sa otvorili nové predstavy výroby záložiek do budúcich rokov. Myslím, že projekt splnil svoj cieľ. Nadviazali sme kontakt s novou školou a našli si nových kamarátov. A čo o rok? Nevieme, ktorá škola bude našou partnerskou školou o rok, možno základná škola z Čiech, ale určite vieme, že sa do projektu *Záložka do knihy spája školy* opäť s radosťou zapojíme.

Projekty venované knihám nám vo výraznej miere pomáhajú prehlbovať lásku ku knihám, rozvíjajú čitateľskú gramotnosť a umožňujú žiakom plnohodnotne využívať voľný čas. Projekt *Záložka do knihy spája školy* tak prebieha v našej školskej knižnici počas celého roka. Žiaci si čítajú knihy, do ktorých si vkladajú vyrobené záložky, a tým neustále spomínajú na svojich kamarátov z inej školy.

Projekt pripravila Slovenská pedagogická knižnica v spolupráci s Národným pedagogickým múzeom a knižnicou J. A. Komenského v Prahe pre základné školy a osemročné gymnáziá.

Záložka do knihy spája školy

Slovenské knižnice neustále vymýšľajú a hľadajú možnosti, ako prilákať čitateľov. Október ako mesiac školských knižníc priniesol originálne podujatie

PaedDr. Martina Jacková

ATLÉTKY V ČECHÁCH

Vďaka našim starším atlétkam, ktoré aj s našou pomocou vybojovali minulý rok 1. miesto v súťaži Atletika dievčat, sa aj tento rok náš dievčenský atletický tím pod vedením p. uč. Kocáka mohol zúčastniť na súťaži O pohár starosty mesta Bystřice nad Pernštejnem v Českej republike. Na tejto súťaži sme niektoré neboli po prvýkrát, no predsa v každej z nás sa odohrávali

zmiešané pocity: strach, odhodlanie, vzrušenie, obavy. No základ bol jasný: „Pobiť sa“ o čo najlepší čas, výkon, skok, výsledok. Tvrdo a pilne sme makali a trénovali. No nikdy neviete, akí súperia proti vám budú bežať, skákať, vrhať... Nikoho sme sa však nebáli, pretože sme si verili a veril nám aj celý tím.

Prišiel deň „D“ 9. 10. 2015. Družstvo sme tvorili spolu s chlapcami z Bernolákovej, ktorí taktiež vyhrali okresnú súťaž v atletike. Hoci sme boli z rozdielnych škôl, vytvorili sme kompaktný tím Vranov základnej školy, ktorý si veril a navzájom sa podporoval. Zvládli sme takéto disciplíny: skok do výšky, kde nás reprezentovali Veronika Zengevaldová, Dominika Petrová a Vanesa Kuliničová, beh na 60 metrov, kde sa zúčastnili naše najlepšie šprintérky Renáta Tömöryová, Olívia Demčáková a Bianka Muchaničová, beh na 600 metrov reprezentovali najlepšie vytrvalostné bežkyne Denisa Miľová, Veronika Zengevaldová a Olívia Demčáková, ktorej sa podarilo vyhrať 2. miesto, skok do diaľky - tu súťažili naše najlepšie diaľkarky Olívia Šatníková, Klaudia Bačová a Renáta Tömöryová, ktorá vyhrala 3. miesto, vrh guľou predviedli Daniela Ivanová, Olívia Šatníková a Bianka Muchaničová. V závere sa konala zmiešaná štafeta 4 x 150 metrov, na ktorej sa zúčastnili spolu s dvoma chlapcami z Bernolákovej Bianka Muchaničová, Renáta Tömöryová a podarilo sa im získať pekné 3. miesto. Za každú disciplínu sme získali určitý počet bodov. Spočítaním všetkých bodov sme obsadili krásne 4. miesto, za ktoré sme veľmi šťastní.

Konkurencia bola naozaj veľká, ale nikdy sme sa nevzdali a stále sme bojovali až do poslednej disciplíny. Pretože naše motto znie: **Nikdy v živote sa nevzdávam!** Sú to slová trénera, ktorému za všetko ďakujeme.

Bianka Muchaničová, IX.B

záverečnou bodkou za tvorivým rozprávkovým večerom. Čo žiakom dané podujatie prinieslo? Páčilo sa im? Ich postrehy, názory a zážitky vám prinášame v nasledujúcich krátkych interview.

Mgr. Andrea Vasiľová

1. Ako sa ti páči dnešné podujatie Z rozprávky do rozprávky?
2. Ktorá aktivita alebo ktorá časť podujatia ťa najviac zaujala a prečo?
3. Prišiel by si aj nabadúce?

1. Páči sa mi, lebo tu mám dobrú spoločnosť.
2. Najviac sa mi páčila scénka Trojruža, lebo to bolo zaujímavé.
3. Určite áno! (Vanesa Vargová, V.A)

1. Áno, páči sa mi tu. Bola tu zábava.
2. Najviac ma zaujalo tvorenie textov v skupinkách, pretože som sa zoznámila s novými ľuďmi.
3. Áno, prišla by som, lebo je to príjemná zmena učenia. (Mária Kopčáková, V.C)

1. Bolo to pekné.
2. Púšťanie lampióna, lebo to bolo nádherné.
3. Prišla by som, lebo tu bolo kopec zábavy. (Kristína Krúdyová, V.C)

Interview pripravili:
Henrieta Kopčáková,
Ema Škurlová,
Natália Bačišinová, IX.B,
Kristína Harďoňová, IX.C

NAŠÍM PEROM

Zima

Noc nad dňom všetku vládu prevzala,
teplé lúče slnka stratili svoju moc.
S ranným svitom som doposiaľ vstávala,
teraz ma ráno víta len tmavá noc.

Opadlo všetko lístie zo stromov,
tie st'aby celkom nahé ostali.
Podeliť by som sa chcela o domov,
kde by sa nahé stromy zohriali.

Kráľovstvo zimy štedré je ku všetkým,
moc svoju veľkú predvedie zas.
Postará sa o ne kúzlom čarovným
a keď aj nahé boli, no odeje ich mráz.

Už prvú snehovú vločku vidím padat',
biely plášť všetko navôkol pokryje.
Vďaka ľadu budeme na zadky padat'
a ani bolesť radosť v srdci neskryje.

V mocné čaro zimy uveria aj dospeláci,
keď nastane ten prenádherný čas.
V tom čase sa zrodia bieli snehuliaci,
obyvatelia krajiny zimy, ktorí vrátili sa zas.

Každé ročné obdobie je výnimočné
a súčasťou zimy sú vianočné sviatky.
Hoc darčeky sú pre nás veľmi dôležité,
aj tak my, deti, máme radšej piatky.

Vanesa Kuliničová, VII.C

Kúzlo Vianoc

Už nachýlil sa koniec roka
a zima svoj biely kožuch vyberá,
celá rodina stretne sa znova
v deň Štedrého večera.

Námraza už okná opriadla,
biely zamat pokryl všetky stromy,
cesta za pokrývku závejov zapadla,
v žiare mesiaca skvejú sa domy.

Prestretý stôl rozsvieti sa,
v žiare sviečok na stromčeku,
domov - ten rodiny šťastný prístav,
v každej dobe, v každom veku.

Kruh rodiny, toľko milovaných,
borovice ihličie už prevoňalo vzduch,
to kúzlo Vianoc, ten tichý pokoj,
či veľkej rodiny veselie a ruch.

Už padol prvý sneh
a zem ovládol mráz,
už znejú koledy a smiech,
kúzlo Vianoc žije v nás.

Rudolf Hrubovský, VIII.A

Sniežik

Padá sniežik, padá a na stromy si sadá.
Sadne si aj na náš dom, na rieky
či na vrchy hôr.
A keď všetok spadne, vytiahneme sane.
Budeme sa sánkovať, guľovať a lyžovať.

Ivana Palenčíková, Viktória Peštová, VII.D

Čas Vianoc

Snehová vločka zimu prináša,
bielou perinou zakryje stráne,
je čas, keď všetko stíši sa
a detské očka hľadajú sane.

Dom s vôňou perníka a rôznych dobrôt,
zdobí sa stromček pri pekných koledách.
V srdci si skladáme rebríček hodnôt
a adventný veniec visí na dverách.

Ľudia sú milší, spája nás láska
a Štedrý večer strieda tichá noc.
Zostaňme pozorní, keď nebo jasá
v čase prianí a vd'aky, v čase Vianoc.

Ema Petříková, VI.B

Zimná rozprávka

Je ráno, budík zvoní a ja musím vstať a ísť do školy. Tak rada by som opäť zatvorila oči a vkĺzla do sna, ktorý mi drnčiaci budík ukončil.

Snívalo sa mi, že vonku napadal prvý sneh. Bielučký a krehučký. Taký, že bolo vidno každú vločku, ktorá spadla na zem. Kráčala som po cestičke z oboch strán lemovanej kvetmi, ktoré sneh prikryl svojou mäkkou perinou. Na nohách som mala biele čižmičky, oblečený svetlomodrý

kabát a tmavé vlasy vyčesané do chvosta. Pomaly som sa prechádzala cez zasnežený Londýn. Hodiny na veži odbíjali štyri hodiny, výklady obchodov hýrili pestrými farbami a vianočnou výzdobou. Vo vzduchu bolo cítiť vôňu škorice a vanilky. V diaľke sa týčili strechy a vežičky paláca a ja som na chvíľu zatúžila byť princeznou, ktorá tam býva.

Predstavovala som si krásne záhrady plné kvetov a kríkov, jazierka a vtáky, aleje stromov a nádherné sochy, ktoré lemujú chodníky. Každý deň by som mohla jazdiť na bielom koni s vetrom opreteký a prechádzať sa v záhradách paláca. Z myšlienok a predstáv ma vytrhol zvonček bicykla. Zastala som a otočila sa.

A tu sa môj sen skončil. Ten zvonček bicykla bol v skutočnosti budík, ktorý sa ma snažil vyhnúť z postele. Vyhrabala som sa von, až keď som zistila, že meškám do školy na prvú hodinu. Asi si pospím aj tam...

Jana Bačíková, VI.B

INTERVIEW s učiteľmi

Určite ste si všimli, že sa náš pedagogický zbor obohatil o nové mladé tváre. V tomto školskom roku sme na pôde našej školy privítali štyroch nových učiteľ'ov. Ponúkame vám interview s dvomi z nich, s p. uč. **PaedDr. Martinou Jackovou**, ktorá učí slovenský jazyk a dejepis, a p. uč. **Mgr. Matúšom Borošom**, vyučujúcim matematiku, fyziku a informatiku.

- 1. Ako sa Vám učí na tejto škole?*
- 2. Oblúbili ste si nejakú triedu?*
- 3. Prichádzajú Vianoce. Aký darček by Vás potešil?*
- 4. Máte nejakých domácich miláčikov?*
- 5. Aké sú Vaše záľuby? Ako trávite svoj voľný čas?*

1. Učí sa mi tu výborne. Práca s deťmi a mladými ľuďmi ma veľmi baví. Nehrozí stereotyp a stále sa tu niečo deje.

2. Každá trieda je niečím špecifická. Každá mi prináša množstvo zážitkov - pozitívnych a veselých, ale občas aj negatívnych skúseností a veľa energie.

3. Zdravie a šťastie pre mojich najbližších.

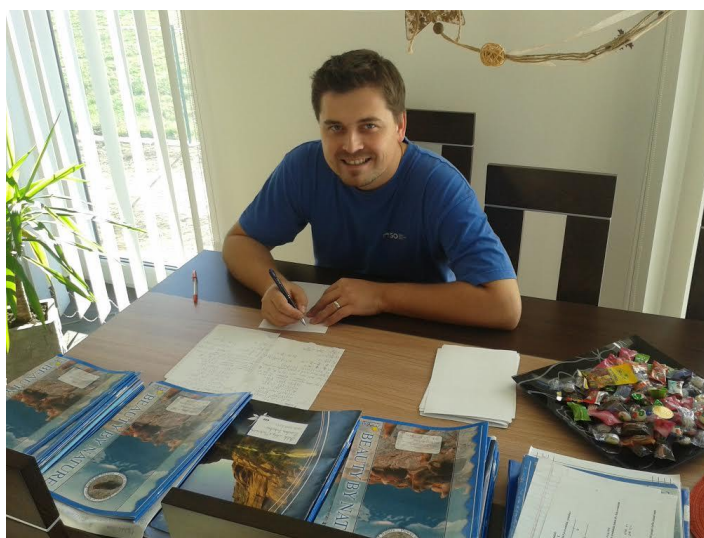
4. Áno, mám. Dokonca dvoch. Psík Bady má osem rokov, je veľmi pokojný a milý. Malú fenku Izzy sme si vzali z útulku. Má dva roky, je veľmi temperamentná a veselá.

5. Voľný čas rada trávim v prírode. Počas chladných večerov zasa v spoločnosti dobrej knihy. Oddýchnem si aj pri maľovaní a momentálne sa už veľmi teším na pečenie vianočných perníčkov.

1. *Ako sa Vám páči na tejto škole?*
2. *Prečo ste sa rozhodli študovať matematiku a fyziku?*
3. *Aké sú Vaše záľuby?*
4. *Blížia sa Vianoce. Čo pre Vás znamenajú tieto sviatky?*
5. *Ako budete tráviť Silvester a čo by ste zapriali našim žiakom do nového roka?*

1. Je tu pekne a teplo (haha)... ale nie, chodím sem veľmi rád, no ešte stále len poznávam nové prostredie. Žiaci sú šikovní, niektorí trochu menej, niektorí trochu viac, ale mám ich veľmi rád.

2. Vždy som mal rád matematiku, informatiku a fyziku už od základnej školy a dodnes v nich objavujem množstvo úchvatných zákonitostí a vzťahov.

3. Milujem svoju manželku a dobrú hudbu. Samozrejme matematika, informatika a fyzika sú mojím koníčkom aj množstvo iných vecí...

4. Je to krásne obdobie. Mám ich veľmi rád. Pre mňa Vianoce nie sú iba o vianočnej nálade, darčekom, reklamách, ozdobách a o stromčeku. Je to úžasný čas, keď sa aj v mojom srdci narodí nanovo Láska a vtedy si uvedomujem, že tá dáva môjmu životu zmysel...

5. Silvester budem tráviť s manželkou a priateľmi. Žiakom želám pokoj a všetko dobré, veľa chuti do učenia a veľa, veľa jednotiek a hviezdičiek.

**ĎAKUJEME ZA ROZHOVORY.
PRAJEME VÁM PRÍJEMNÉ PREŽITIE VIANOČNÝCH
SVIATKOV A VEĽA ÚSPECHOV V NOVOM ROKU.**

redakčná rada

Spoznávame štúrovcov

Janko Král'

(24. 4. 1822 Liptovský Mikuláš - 23. 5. 1876 Zlaté Moravce)

*„Nečulým srdciam svet je zatvorený,
ten, kto necíti, ten je vylúčený zo sveta.“*

Janko Král' sa narodil do rodiny mäsiara a krčmára. Jeho matka bola milujúca a láskavá, no otcova tvrdá výchova sa odzrkadlila aj na Král'ovom správaní v dospelosti.

Študoval na gymnáziu v Gemeri a na lýceu v Kežmarku a v Bratislave. Tam sa aktívne venoval literárnym a zberateľským prácam na Katedre reči a literatúry československej. Ovládal francúzsky, anglický, nemecký, maďarský, ruský, srbský aj český jazyk.

Je považovaný za najradikálnejšieho príslušníka štúrovského hnutia a najvýraznejšieho predstaviteľa slovenského romantizmu. Po vydaní almanachu Nitra (1844), kde uverejnil 8 svojich básní, ho pasovali za najslubnejší talent generácie. Vo svojich básňach používal znaky slovenského folklóru, ľudovej sylabickej prozódie, obraznosť a tón osobného nepokoja. Často písal balady s tragickou víziou a rozvíja v nich svoje reflexie o stratenosti sveta a človeka vo svete, napr. *Pieseň, Potecha, Pieseň bez mena, Zabitý, Povest'* a taktiež balada *Zakliata panna vo Váhu a divný Janko*, ktorá sa stala erbovou básňou slovenského romantizmu.

7. marca 1844 odišiel spolu s 13-timi študentmi do Levoče na protest proti zosadeniu Ľudovíta Štúra z postu profesora a námestníka Juraja Palkoviča. Do Levoče ale nedošiel, pravdepodobne býval v rodnom Liptovskom Mikuláši, kde bol praktikantom v advokátskej kancelárii Augustína Boleslava Vrchovskeho v Pešti. Zúčastnil sa aj na zakladaní spolku Tatrín.

Neskôr časť svojho života precestoval rôzne kúty sveta, napr. Belehrad, Turecko alebo Dolnú Zem až do roku 1848, kedy sa vrátil späť na Slovensko. Následne ho uväznili kvôli burcovaniu davu a vyvolávaniu vzbury v Šahách, kde bol do roku 1849. Potom sa zamestnal ako námestník, adjunkt či úradník v advokátskych firmách a taktiež bol

kapitán na cisárskom dvore a komisár v Balažských Ďarmotách. O pár rokov, konkrétne 7. apríla 1851, sa oženil s vtedy ešte len 17-násťročnou Máriou Modrány a mali spolu štyri deti.

Niekoľko desiatok rokov nato, ráno 23. mája 1876, Janko Kráľ podľahol brušnému týfusu. Jeho pohreb sa konal 25. mája. Do rakvy mu najbližší priložili aj rodinný kancionál a fajku. Po mnohých rokoch nápis na kríži zmizol, preto doteraz nie je známe presné miesto jeho odpočinku. V priestoroch údajného hrobu je postavený pomník na jeho pamiatku.

Tvorba

Balady: *Zverbovaný*

Zabitý

Poveš'

Kvet

Kríž a čiapka

Pán v trní

Bezbožné dievky

Zakliata panna vo Váhu

a divný Janko

Socha Janka Kráľa
v Liptovskom Mikuláši

Básne: *Orol*

Kvet

Slovo

Duma bratislavská

Moja pieseň

Denisa Mil'ová, IX. A

Vianoce vo Veľkej Británii

Pre nás je 24. december tým najslávnostnejším dňom Vianoc. Sadáme si k štedrovečernému stolu a po večeri si pod vianočným stromčekom rozbaľujeme darčeky. Angličania sa v tento deň (**Christmas Eve**) ešte len pripravujú na tú najväčšiu slávu. Spievajú koledy, balia darčeky a deti si večer pred spaním vešajú na rímsu kozuba vianočné pančuchy (**Christmas stocking**).

V Británii nenesí deťom darčeky Ježiško. Nosí ich **Father Christmas** (otec Vianoc), ktorý sa v noci z 24.

na 25. decembra spustí cez komín do domu a darčeky naloží do pripravených pančúch. Čo sa do nich nevmetí, dá pod vianočný stromček.

25. december (**Christmas Day**) je v Anglicku vianočný deň s veľkým "D". Oslavovať sa začína hneď ráno, keď sa všetci zídu pri vianočnom stromčeku a rozbaľujú darčeky. Hlavným jedlom tohto slávnostného dňa je **Christmas dinner**. Podľa názvu by to mala byť vianočná večera, ale toto jedlo sa začína jesť už okolo obeda. Tvorí ho pečený moriak, ktorý je servírovaný s pečenými zemiakmi a zeleninou, plnkou a brusnicovou omáčkou.

Po moriakovi nasleduje tradičný **Christmas pudding**. Nie je to však puding, ako ho poznáme my, ale niečo ako ovocný koláč s hrozičkami, čerešňami a orieškami. Tento koláč sa jedáva poliaty skutočným pudingom.

Aj 26. decembra (**Boxing Day**) je ešte štátny sviatok - **public holiday**. Tradíciu je spojený s dávaním malých darčiek tým, ktorí to potrebujú. Tento deň trávia Briti rôznymi spôsobmi. Môže to byť návšteva priateľov, účasť na športovom podujatí, alebo jednoducho oddych. Moderným a veľmi populárnym zvykom sa stáva nakupovanie. Obchodné centrá totiž začínajú vianočné výpredaje práve v tento deň.

Mgr. Miroslava Korimová

**Merry Christmas
and
happy new year!**

VIANOČNÉ TRHY. ODKIAL' K NÁM PRIŠLI?

Vianočné trhy sú pre niektorých už samozrejmosťou. Každý rok ísť do mesta, kráčať po námestí a v ruke držať teplý čaj alebo prevarené víno. Pre mnohých ľudí nič zvláštne, ale aj tieto, teraz už bežné trhy spojené s oslavou Vianoc, niekedy neboli zvyčajné.

Trhy sú oslavou počas adventu, hlavne štyri týždne pre Štedrým dňom. Takéto trhy majú korene už niekde v období stredoveku a prvé boli slávené v Nemecku a Rakúsku, odkiaľ sa rozšírili do susedných krajín, neskôr do celej Európy a dnes je to tradíciou pre celý svet. Prvé trhy boli slávené už v spomínanom Nemecku v roku 1310 v Mníchove, no najstaršie sa konali vo Viedni okolo roku 1294. Ich náplňou ale nebolo občerstviť ľudí a pobaviť ich zábavným programom. Ľudia takéto trhy navštevovali kvôli zásobám na zimu, jedlu, teplému oblečeniu a ďalším potrebným veciam na prežitie zimy. My sme už zvyknutí na miernejšie zimy, ako boli niekedy, a keď potrebujeme niečo kúpiť, tak sadneme do auta a ideme do obchodu. Zimy vtedy boli oveľa silnejšie a ničivejšie. Typické boli aj dvojmetrové záveje a fujavice. Krásu takejto zimy si môžeme vychutnať už iba vo vianočných rozprávkach a rozprávaniach od starých či prastarých rodičov.

Veronika Babinčáková, VIII.B

PÔVOD JASLIČIEK

Autorom prvého betlehema na svete bol svätý František z Assisi. V roku 1223 chcel na Vianoce vyrozprávať divadelným spôsobom príbeh narodenia Ježiša Krista. V našich krajoch sa začali udomáčať jasličky v 13. storočí. Vianočnej tradícii stavania betlehemov najviac žičilo obdobie baroka. V tomto období sa betlehemy stavali v životnej veľkosti. V tej dobe ich tvorila iba svätá rodina. Keď farári, kostolníci a veriaci začali pridávať do jasličiek postavy anjelov, troch kráľov, pastierov i dobytkov, pre nedostatok miesta figúrky zmenšovali. Po roku 1600 sa betlehemy rýchlo rozšírili a ľudia si ich začali aj vyrezávať a zostavovať. Koncom 18. storočia sa šírili najmä z Neapolu a Tirolska.

Nikola Pasternáková, VIII.B

PANORÁMA VOLNÉHO ČASU

Im Winter halte ich dich schön warm,
im Frühling nimmst du mich auf den
Arm.

Im Sommer willst du nichts von mir
wissen, im Herbst wirst du mich
anziehen müssen.

Was ist das?
(Anorak/Mantel)

Was grünt im Sommer und im Winter,
erfreut zur Weihnachtszeit die Kinder?
(Der Tannenbaum)

Er ist ein Freund der Kinder,
kommt immer nur im Winter,
trägt Schweres auf dem Rücken.
Wer ist das?

(Nikolaus)

Funny Riddles

What is uglier than one monkey?
(Two monkeys)

What is nicer than a child?
(A baby)

What is poorer than me?
(A church mouse)

What kind of shorts do clouds wear?
(Thunderwear)

What do you call a bear with no teeth?
(A gummy bear)

Why did the banana go to the doctor?
(It wasn't peeled well)

What do you call a cow with no legs?
(Ground beef)

What do you call a thieving alligator?
(A crocodile)

What do you call a lazy kangaroo?
(A pouch potato)

What has eyes and cannot see?
(A potato)

What do you call an alligator in a vest?
(An investigator)

What do you call a pig that does karate?
(Pork chop)

Mgr. Helena Demčáková

Premýšľame...

$$\square + \bigcirc = 10 \quad \bigcirc =$$
$$\triangle + \triangle = 6 \quad \triangle =$$
$$\triangle + \bigcirc = 5 \quad \square =$$

$$\star + \bigcirc = 12 \quad \bigcirc =$$
$$\star - \bigcirc = 0 \quad \triangle =$$
$$\triangle + \bigcirc = 7 \quad \star =$$

By Daniel Kóňa

Daniel Kóňa, VIII. A

(Riešenie: obr. 1 kruh=2, trojuholník=3, štvorec=8,
obr. 2 kruh=6, trojuholník=1, hviezda=6)

Witze

„Tomi, fragt die Lehrerin,
„warum nennt man unsere
Sprache auch Muttersprache?“
„Weil Papa nie zu Wort kommt!“

Tim geht zu seinem Vater
und sagt:
„Papa, ich habe zwei Fragen.“
„Frag nur, Junge,“ antwortet
der Vater.
Darauf Tim:
„Frage Nummer 1: Darf ich
heute Fußball spielen gehen?
Und Frage Nummer 2:
Warum nicht?“

Hádkové rýmovačky

Ako sa volá dvorná stavba, ku ktorej ďalšia prístavba nepribúda? (adúB)

Čo zostalo v prachu cesty po kočiari? (yraiČ)

Ktorá strava, ak jej meno nepoznáme, privedie nás do záhuby? (ybuH)

Kto urobil vedľa fľaše chlievik? (kiveiL)

Kto pri love sluk nenarobí hluk? (kuL)

Ktorá koža je tvrdá ako kremeň? (ňemeR)

Čo musíme zatvoriť, ak nechceme ďalej pustiť chrústa? (atsÚ)

Ktorý hrad je kráľom našich dejín? (níveD)

Hádku mi takú dali naše hory: Ktoré oko nikdy
oko nezatvorí? (oko éksroM)

Pri Prešove varí, nikdy pritom nesolí, zato jeho vára je najslanšia v okolí. (naviloS)

Ktorá sopka vychrlí aj orla? (talrohiV)

Rébusy na Slovensku

Radka a Rebeka Kotulákové, VIII. B

Prešmyčky

Čis-bus-tá-ta-l'a-ba -
 u-re-klo-sa-va-na-ba -
 ček-via-ný-strom-noč-
 trol-dik-kon-tát-ný -
 ne-bu-bom-krás-le -
 le-fix-ze-ná-ka -
 na-ta-re-špi-vé-nie-

Dominika Mattová, VI.C

Literárna osemšmerovka

M	E	P	I	T	E	T	O	N
E	N	I	D	I	A	O	D	J
T	Á	E	P	E	K	A	R	A
A	P	R	Ó	Z	A	R	Á	A
F	V	R	K	T	P	P	M	N
O	E	Ý	T	O	T	I	A	A
R	R	M	E	T	T	E	Š	F
A	Š	Z	B	D	É	S	T	O
Ľ	I	T	Á	E	M	E	Ú	R
A	T	K	J	J	A	Ň	R	A

Idea, epika, štúr, rým, dej, poézia, metafora, pieseň, báj, próza, anafora, dráma, verš, téma, epiteton

Riešenie:

NOJKA

RÁLK

Sandra Ivanková, VIII.A

В ШКОЛЕ

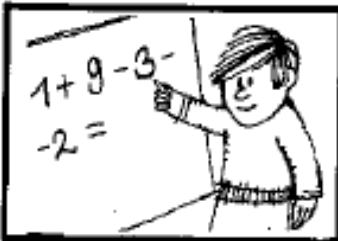

СЕГОДНЯ В ШКОЛЕ

Первый урок — урок русского языка

Мы читаем, говорим и пишем по-русски, заучиваем новые слова, поём песни и читаем стихи.

Второй урок — урок математики.

Мы решаем задачи: один да один будет два, пять без двух будет три.

Третий урок — география.

Мы слушаем объяснения⁴⁾ учителя и показываем города, горы и реки на карте.

Четвёртый урок — это урок рисования.

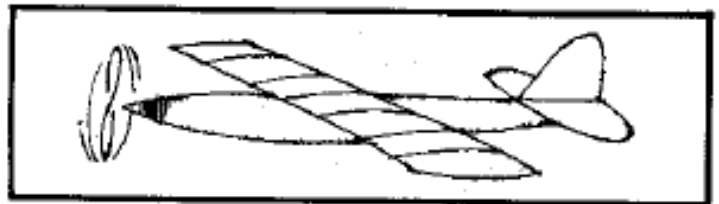
Мы рисуем красивые рисунки. Милада рисует цветы. Милош рисует игрушки, а я рисую автомобиль.

Последний урок — урок физкультуры.

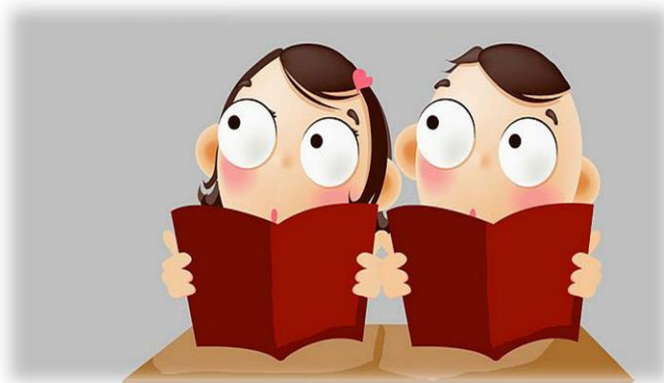
Мы занимаемся в физкультурном зале⁴⁾. Мы делаем зарядку, бегаем, прыгаем⁵⁾ и играем в мяч.

После обеда мы занимаемся в техническом кружке. Мы строим самолёты.

Mgr. Ľubov Čaklová

JAZYKOVÉ OKIENKO

Môžeme alebo môžeme?

Pri časovaní nepravidelného slovesa *môcť* sa nesprávne skracujú niektoré tvary, napr. *Kedy môžete prísť?* - *Môžeme vás zajtra navštíviť?* Sloveso *môcť* má však v 1. osobe množného čísla v prítomnom čase v oznamovacom spôsobe tvar **môžeme**, v 2. osobe množného čísla tvar **môžete**. Správne sú teda vyjadrenia: *Kedy môžete prísť?* - *Môžeme vás zajtra navštíviť?*

Vzhl'adom na alebo vzhl'adom k?

V písomných, ale aj ústnych prejavoch sa bežne stretávame s používaním predložky *vzhl'adom k*, napr. *Vzhl'adom k tropickým teplotám pretrvávajúcimi počas leta bolo potrebné častejšie zavlažovať*. Avšak takáto predložková väzba, v ktorej sa predložka viaže s datívom, je nesprávna. V spisovnej slovenčine používame predložku **vzhl'adom na**, ktorá vyjadruje zreteľ a viaže sa s akuzatívom. Správne je teda vyjadrenie: *Vzhl'adom na tropické teploty pretrvávajúce počas leta bolo potrebné častejšie zavlažovať*.

Kedy píšeme slovo vír s mäkkým i a kedy s tvrdým?

Viete, aký je rozdiel medzi slovami vír a výr?

Slová *vír* a *výr* sa často používajú nesprávne. Sú obsahovo odlišné - slovo *vír* s mäkkým *i* označuje prudký pohyb vzduchu alebo vody okolo zvislej osi, zatiaľ čo slovo *výr* označuje druh sovy. Na základe tejto odlišnosti k nim treba pristupovať pri ich používaní. Napr. Počas nášho návratu z turistiky sa vychytil silný vietor, ktorého **vír** nám vmielol piesok rovno do očí. Keď sme sa konečne priblížili k hotelu, preletel nad nami veľký **výr**.

Tip na čítanie

HRY O ŽIVOT- Drozdajka

Ak si prečítate meno Katniss Everdeen, hneď vám je jasné, načo myslím. Väčšina z vás ju veľmi dobre pozná ako hlavnú hrdinku knihy skvelej spisovateľky Suzanne Collins. Hry o život majú konkrétne tri časti a ja vám predstavím tretiu knihu - Drozdajku. Tvrdohlavá a nespútaná víťazka 74. hier o život. Dievča v plameňoch sa opäť vracia a bojuje za spravodlivosť, česť a rodinu. V druhej knihe Hier o život- Skúška ohňom sa Katniss spolu aj s Peetom a všetkými víťazmi hier, ktorých si vyvolil Kapitol na oslavu 75. hier o život, musela opäť vrátiť do arény

a bojovať o život. Drozdajkin príbeh ohúri nejedného čitateľa.

Pozerám sa na obhorené zvyšky nášho starého domu. Predo mnou býval kedysi náš kuchynský stôl, na ktorom ležal dobičovaný Gale, keď poslal Kapitol Mierotvorcov do každého kraja. Keď som bola v 75. hrách, prezident Snow zničil 12. kraj. Neostalo po ňom nič, len popol a prach. Vzali mi jedny z najdôležitejších vecí v mojom živote - môj domov a Peetu. Majú ho vo svojej moci, týrajú ho a používajú ako zbraň proti mne. Chcú, aby som prestala s úlohou Drozdajky. Celé štvrt'ohry mali ľudia v krajoch plán. Pripravovali vzburu a ja mám byť ich vodcom. 13. kraj stále existuje a my v ňom teraz žijeme. Ja a Finnick sme jediní zachránení víťazi, ktorí žijú v trinástke. Ostatných, ktorí prežili arénu, má prezident Snow. My sa spoločne s 13. krajom snažíme dostať všetky kraje na našu stranu a dostať všetkých víťazov z Kapitolu. Po celých krajoch sa kruto bojuje, Kapitol útočí na nás a ľudia na Kapitol.

Jedného večera za mnou príde Haymitch a oznámi mi, že sa pár našich vojakov rozhodlo oslobodiť Peetu a ostatných. Prvý, kto sa samozrejme hlásil, bol Gale. V strachu, že prídem o oboch, nedokážem myslieť na nič iné, len na to, ako nenávidím prezidenta Snowa. Celé roky týrajú a obetujú nevinných ľudí pre svoju zábavu. To urobili aj s Peetom, aby som trpela. Dobře vedeli, že jeho zničenie mi najviac ublíži. Preto po príchode našich vojakov spoločne s víťazmi a Galeom z Kapitolu ma chce Peeta zničiť. Týrali ho jedom, ktorý mu vytvoril umelé a skreslené spomienky v hlave, a zmanipulovali mu myseľ tak, aby ma zničil. Má si myslieť, že som preňho hrozba a jediné, čo chce, je zabiť ma. Snow urobil dobrý ťah. Nepošpiní si ruky, no predsa sa ma zbaví. Všetky tie

dni, keď ma bral Peeta za skvelú bytosť, skončili. Konečne ma vidí takú, aká som. Ako nespoľahlivú smrtiacu manipulátorku. A ja ho za to nenávidím. Učinila som rozhodnutie. Ja zabijem Snowa a urobím to osobne a sama v Kapitole. Už nenechám trpieť ani jednu rodinu kvôli jeho zábave. Nenechám padnúť už ani jedinú kvapku krvi nevinného dieťaťa. Pomstím Peetu, z ktorého je teraz psychicky veľmi slabý človek, ktorý sa ma snaží zabiť. Pomstím Rue a všetky nevinné deti, ktoré zomreli v Hrách a urobím to úplne sama....

„Je to ako hra. Nekonečná, ale viac ako po 20 rokoch stále otupná. No sú aj oveľa horšie hry.“ Záverečná veta jednej z najčítanejšej trilógie kníh sveta za posledné roky.

Čo sa stane s Katniss, prezidentom Snowom, Peetom a 13. krajom? Podarí sa Drozdajke to, načo je vytvorená? Premôže Drozdajkina láska v srdci tvrdohlavosť Katniss? To sa dozviete po prečítaní skvelej, dramatickej a napínavej knihy Hry o život- Drozdajka.

Mnohí z vás určite videli film, ale poviem vám, kniha je tisíckrát lepšia. Film je skrátenejší na polovicu knihy a je ťažšie neskôr pochopiť isté časti filmu. Pri čítaní viete, aké pocity prežíva hlavný hrdina, no z filmu to nevyčítate. Táto trilógia má zaujímavý, napínavý a dramatický dej, ktorý je plný rozhodnutí, boja, lásky, ale aj smútku a smrti.

Renáta Tömöryová, IX. A

Na záver vianočné pranie od redakčnej rady veršami známej piesne:

*Rukou pohlad' tvár,
srdcom zažeň žiaľ.
To, čo môžeš, daj,
nie si sám!
Sfúkni slzu z rias,
je tu sviečok čas,
pod' si niečo priat',
ak máš RÁD.*

Kupón je
platný do konca mája 2016
a platí len pre ústne odpovede.

Toto číslo vychádza s príspevkom
Rodičovského združenia pri Základnej škole
Sídliisko II 1336 vo Vranove nad Topľou

TLAČ

Printon, s. r. o.
Školská 668/38
Vranov nad Topľou

Vianočný kupón

Meno žiaka:.....

Dátum:..... Predmet:.....

Podpis učiteľa:.....

Podpis riaditeľa:.....

Z rozprávky do rozprávky